

סיני או עוקר הרים לימוד סדר כנתינתו, או פלפול וחריפות

לקט מכתמים ואמרות מן המקורות

1 והוא שאמרו סיני ועוקר הרים, סיני עדיף
 ◊ שהכל צריכין למרי חזקא [יודע הלכות]
 ובתלמוד המערב אמרו הסדרן קודם לפלפול
 [הוריות פ"ג] ודוקא שאף על פי שאינו מפולפל כל
 כך הוא בקי בפירושן

(המאירי על מסכת הוריות יד)

2 אמר אביי: גמרא גמירנא סברא לא ידענא
 ◊ [תלמוד למדתי אך הבנה חסרת]

(יזמא לג א)

3 אין למדים אילקלי מאילקלא
 ◊ (עגנון, לעת עתה, תמול שלשום)

4 נמשלה התורה כמלח והמשנה כפלפול
 ◊ (סופרים פט"ו)

5 עתיר סלעין ועתיר תקוע זהו בעל פלפול
 ◊ [הפלפול משול למי שעתיר במטבעות
 ועתיר שמן, לפי שתקוע הייתה ידועה בשמן
 המשובח שהיא מפיקה]

(ב"ב קמה)

6 והא לך לשון זהב: עוקר הרים וטוחנן זו בזו
 ◊ בפילפולא

(ספר חנוכת התורה, קונטרס אחרון)

7 נשק [הרב הגאון] את
 ◊ הפרוכת ולחש כמה פסוקים שכחם

יפה לבטל את הגאווה, והתחיל דורש בחריפות
 ובבקיאות, בפלפול ובסברא.

(עגנון, שני תלמידי חכמים).

8 תופסי התורה מהלכים כפופים ומפלפלים
 ◊ עם עצמם. אומר אחד לעצמו, אם ר'

שלמה יאמר כך, אני אשאל כך, ואם ישיב כך, אני
 אשאל כך. כשם שזה אומר, כך אומר חברו, וכן כל
 אחד ואחד.

(עגנון, שני תלמידי חכמים)

9 וכשנודמן לו [לאותו תלמיד חכם] ספר
 ◊ שדבריו נוטים לדבריו, לא הייתה דעתו

נוחה, שהוא לא היה מתכוון לחריפות של הבל של
 אותם בעלי הפלפול העושים מפול פיל ומפיל פול

(עגנון, שני תלמידי חכמים)

10 כשהגיע רייש לקיש למערתו של ר'
 ◊ היא נתעלמה ממנו. חלשה דעתו.

אמר: רבונו של עולם! לא פלפלתי תורה כמותו?
 יצאה בת קול ואמרה לו: תורה כמותו פלפלת,

תורה כמותו לא רבצת

(ב"מ פה)